

Novoslov - Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
(Tel. Henderson 3839)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925
NO. 24. — ST. 24. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JUNE 14 — SREDA, 14. JUNIJA, 1944 VOLUME XX.—LETNIK XX.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

INVAZIJA FRANCIJE

Zavezniška invazija Francije, ki se je pričela 6. junija, je ušla v svojem prvem delu. Zavezniki kontrolirajo okrog 60 milijonov dolga in okrog 18 milijonov pas na obali. Zdi se, da naprej hočejo prebrzati normandijski polotok in s tem izolirati Cherbourg, skoraj na koncu polotoka, ki ima eno najboljših pristanišč v Franciji. Zavezniki približujejo Cherbourg, ki je 12 milijonov dolga in okrog 18 milijonov pas na obali. Zdi se, da naprej hočejo prebrzati normandijski polotok in s tem izolirati Cherbourg, skoraj na koncu polotoka, ki ima eno najboljših pristanišč v Franciji. Zavezniki približujejo Cherbourg, ki je 12 milijonov dolga in okrog 18 milijonov pas na obali. Zdi se, da naprej hočejo prebrzati normandijski polotok in s tem izolirati Cherbourg, skoraj na koncu polotoka, ki ima eno najboljših pristanišč v Franciji.

BOJI V ITALIJI

Zavezniške armade v Italiji napredujejo proti severu ter so v začetku tega tedna napredovale za 51 do 70 milijonov severno od Rima. Nemška 14. armada, ki je štela okrog 150.000 vojakov, je razbita in se v neredu umika. Kje se nameravajo Nemci, ni jasno, je za enkrat še vprašljivo. Nemške izgube v sedanjih bojih so približno 70.000 mož.

RUSKA FRONTA

Rusi so pričeli z veliko ofenzivo na finski fronti, ki je bila dolga mesece skoraj popolnoma mirna. Prebili so slovečo ameriško obrambno črto in zasledujejo finske čete, ki se umikajo na goriško enotnost.

DRUGE FRONTE

Ameriški letalci z baz v Italiji in Rusiji napadajo važne točke v Rumuniji, Bolgariji in Jugoslaviji. Zdi se, da pripravljajo na rusko ofenzivo proti Balkanu. Na Pacifiku aktivni zavezniški letalci, v katerih beležijo kitajske in zagovorniki čete dobre uspehe, v Kitajski pa japonska ofenziva potiska Kitajce nazaj.

ZVON SVOBODE

Na dan zavezniške invazije na Evropo se je v Philadelphiji oglašal tako zvani zvono, ki je pred več kot pol stoletjem naznanil proin ameriške neodvisnosti. Zvon se oglašal le ob izrednih prilikah. Udarci lesenega zvonca na zvon so se slišali po celotnem svetu. "Zvonar" je jutro 6. junija zupan Philadelphije, Bernard Samuel.

BRAVJE PREDSEDNIKA

Na zdravniški predstavniki, podadmiral Ross T. McQuinn, je pretekli teden objavljeno, da je predsednikovo zdravstveno stanje izborna, boljše od večine mož pri 62. letih. V večerodnevne počitnice v Južni Carolini so odpravile posledice predsednikovega prehlada in influence.

AMERIKANCI UJETNIKOV

Na Portugalskem je 6. junija priplul v Jersey City, N. J., švedski parnik "Lafayette", ki je pripeljal 51 ameriških vojakov, 37 kanadskih pohablenih vojakov in 37 civilistov. Vsi vojniki so bili po večini iz Centralne Amerike. Vsi oje vojniki so bili po večini iz Centralne Amerike. Vsi oje vojniki so bili po večini iz Centralne Amerike.

MISLI VPRIČO VELIKE INVAZIJE

Velika zavezniška invazija zapadne Evrope, ki se je pričela v zgodnjih jutranjih urah 6. junija, nas je večinoma vse iznenadila; to kljub dejstvu, da je bila že davno napovedana in dolge mesece pričakovana. Določena je bila v decembru 1943 v Teheranu na konferenci Roosevelta, Stalina in Churchilla. Takrat je bil določen čas za invazijo v maju ali juniju 1944. Natančnega dne ni bilo mogoče določiti, ker je bilo treba računati z vremensko. Vsi vojni pohodi morajo računati z vremenom, posebno pa se, če se je za napad treba poslužiti morske poti. Približni datum invazije je bil znan le maloštevilnim zaupnim osebam in vsi prizadeti so znali dobro čuvati to veliko vojno tajnost. Invazija Evrope od zapada, preko morja, je tako ogromno vojno podvzetje, kakršnega še ne beleži zgodovina. Uspehe bo pokazala bodočnost. Na vsak način pa smo pričeli strahotno veličastni drami v zgodovini človeštva.

Značilno je, da se je invazija zapadne Evrope po zaveznikih pričela dva dni po zavzetju Rima, rojstnega mesta fašizma, kjer je Hitler dobil pobudo za podjarmljenje Evrope in ostalega sveta. Vendar, kot je dejal predsednik Roosevelt, je invazija sledila tako hitro zavzetju Rima povsem slučajno. Datum invazije je bil določen, zavzetje Rima pa bi bilo lahko prišlo prej ali pozneje. Značilno je tudi, da se je invazija pričela preko Francije; možna bi bila tudi preko Norveške, Danske, Nizozemske ali Belgije. Pa je nekako simbolično, da se je pričela preko Francije, ker šele poraz Francije je preprečil Angliji in Ameriko o silni nevarnosti Hitlerizma. Iz Dunkirka v Franciji so ubežala pred zajetjem angleške armade preko Rokavske preliva v Anglijo, ko so zmogovitim nemškim armadam morale pustiti skoro vso opremo. Zdjaj so se preko Rokavskega preliva vrnili v Francijo Angleži, v družbi Američanov, Canadčanov in Francozov v Francijo, da obračunajo s Hitlerjem.

Brez ozira na razvoje vojne situacije se Hitlerjevi računi v eni izmed glavnih točk niso obnesli. Hitler se je na vsak način hotel izogniti vojni na dveh frontah in izprva mu je šlo vse po programu. Porenje, Avstrijo, Sudete in potem ostalo Češkoslovaško je dobil brez boja. Poljska je bila poražena v nekaj tednih. Petem je v primeroma kratkem času zavzel Norveško, Dansko, Nizozemsko, Belgijo in Francijo na severu in zapadu ter Jugoslavijo in Grčijo na jugu. Povsod je imel samo eno resno fronto. Isti proces je upal ponoviti v Rusiji, toda tam se je upel. Rusi so se sicer dolgo umikali, toda končno so se ustavili, obrnili in pričeli poditi Tevtonce nazaj. Od ogromnega ruskega ozemlja, ki so ga bili začasno zavzeli, držijo Nemci zdaj le še majhen del. Ruska fronta je izkravala milijone nemških vojakov in požrla silne količine bojne opreme. Neuspešna in dolgotrajna Hitlerjeva borba z ruskim medvedom je dala Angliji in Ameriki čas, da sta se oborožili in pripravili. Zdjaj ima Hitler tisto, česar se je vedno bal in skušal izogniti: drugo fronto na zapadu. Ruska fronta je dolga in Rusi so pri-

POGREŠANI VOJAKI

V seznamu vojnih izgub navadno štamo, da je bilo toliko in toliko vojakov ubitih, toliko ranjenih in toliko pogrešanih. Pogrešani vojniki niso vselej izgubljeni. Včasih so v vojnem meteožu ločeni od svojih enot in se po daljšem ali krajšem času spet vrnejo. Včasih so ujeti in se zanje izve šele po tednih ali mesecih.

Vsak vojak, ki se iz akcije ne vrne živ in ga tudi ni najti med mrtvimi ali ranjenimi, je označen za pogrešanega. Toda s tem ni pozabljen. Tako zvani oddelki izgub v vojnem departmentu polku in veči diviziji, dokler se ne izve zanj. Seveda, v vsaki vojni oziroma po vojni ostane nekaj vojakov pogrešanih za vedno. To je neizogibno. Toda, kot že omenjeno, mnogi se vrnejo k svojim enotam sami, o mnogih pa se čez čas izve, da so vojni ujetniki. Po mednarodnem dogovoru si sovražne države potom Rdečega križa izmenjujejo informacije glede mrtvih, ki so pokopani na nasprotni strani, kakor tudi o ujetnikih.

Kadar pristojni oddelki vojnega departmeta v Washingtonu dobi poročilo, da je vojak pogrešan, o tem telegrafično obvesti osebo, katera je bila prej od prizadetega vojaka označena za prejem takih obvestil. Take osebe so navadno bližnji sorodniki ali prijatelji. Telegram vsebuje datum pogrešitve prizadetega vojaka in približno označbo kraja, kjer so se vojne operacije vršile. V primeru, da je pogrešan letalec, je tudi označeno, nad katero deželo je bil v poletu. Takemu obvestilnemu telegramu v kratkem sledi pismeno poročilo, ki vsebuje kake podrobnejše podatke, največkrat pa le tisto, kar je bilo sporočeno v telegramu. Dodano pa je zagotovilo, da če dobi urad kake nadaljne podatke o pogrešanem vojaku, bodo takoj sporočeni. Prijemnik je tudi zagotovljen, da se plača pogrešanega vojaka nadaljuje.

Po preteku treh mesecev pošlje urad na označenega naslovljenca nadaljno pismo. To se ponavlja v presledkih treh mesecev, dokler se ne ugotovi stanje pogrešanega. Vsekakor, ako urad izve kaj novega o pogrešanem, na primer, da je ujet, takoj sporoči označenemu naslovniku, ne čakajoč trimesečne dobe.

Urad vojnih izgub ima več oddelkov. Na primer en oddelak sam odgovarja na pisma in brzojave zaskrbljenih sorodnikov pogrešanih vojakov. Drugi oddelki odgovarjajo samo na tozadevna telefonska vprašanja. Ta urad izvrši ogromno delo, in pri tem delu je neizogibno, da se včasih pripetijo zmešnjave in zamanjave. Vojna je nereden business in to preide tudi na posledice. Vsekakor pa vojni departmet vose vse, kar je mogoče, da ustreže zaskrbljenim sorodnikom pogrešanih vojakov.

OSVOBODITEV RIMA

Dne 4. junija 1944 so zaplapolale ameriške zastave v tako zvanem večnem mestu Rimu. Seveda je Rim prav tako malo večno mesto kot so večna druga mesta sveta. Vsekakor je mesto staro. Legenda pripisuje ustanovitev Rima Romulu okrog leta 753 pred Kristom, po našem štetju. Izkopanine pa kažejo, da so bile tam naselbine iz zgodnje bronzaste dobe že prej. Tako zvani Palatinski grič je dobil ime po bo-

IZ JUGOSLAVIJE

Po poročilih preteklega tedna so partizanske čete maršala Tita po hudih bojih pometle sovražnika z vsega ozemlja med Trebnjem in Žužemberkom na Dolenjskem. V teh bojih so partizani pobili 1200 Nemcev in uničili 18 tankov. Slovenski partizani so postali zelo aktivni na Štajerskem in Koroškem in so poškodovali več rudnikov, ki so producirali za Nemce premog in druge rude. Blizu Sokolaca so partizani prižigali velike izgube nemški diviziji "Princa Evgena," osmemu ustaškemu polku in več divizijam četnikov. V črni gori so bili Nemci preganjeni iz okolišja Kuče in vrženi proti Podporici. Četniki v vedno večjem številu prestopajo k partizanom. V Bosni in Hrvatski so Nemci in njihovi privrasci v teku enega meseca izgubili do deset tisoč mož. Ta poročila so bila poslana od Vseslovenske časniške službe v Moskvi.

Londonsko poročilo Associated Pressa, datirano 7. junija, naznanja, da so jugoslovanski partizani istočasno z zavezniško invazijo Francije razvili veliko ofenzivo in zavzeli šest mest vzhodni Bosni in v Srbiji.

Ameriški korespondent E. C. Daniel poroča iz Londona, da je novi jugoslovanski premijer dr. Ivan Šubašić namenjen odpotovati v Bari v Italijo, kjer bo stopil v stike z zastopniki maršala Tita.

Po nacijah kontrolirani "Hrvatski list" v Osijeku poroča, da je v Pavelčevu "neodvisni" Hrvatski skoro tisoč šol za poučevanje nemških otrok in da te šole poseja tudi mnogo hrvatskih otrok. Šole vzdržuje Pavelčeva vlada in podrejene so ministrstvu narodne izobrazbe, katero kontrolira nemška manjšina. Izdelava in razpečava vžgalice je državni monopol in posamezna oseba jih more kupiti le tri škatlice na mesec. Plovba na Donavi je ukinjena na razdaljo 200 kilometrov zaradi min, ki so jih nasejali zavezniški letalci. Hrvatski, italijanski in francoski delavci, zaposleni v avstrijskih industrijah, izražajo konfuzijo, ki nastane po zavezniških letalskih napadih.

(Dolje na 2. strani)

SLOVENSKE VESTI

Federacija društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji bo zborovala v nedeljo 25. junija. Prostor zborovanja: Slovenske dvorane, Center, Pa. Začetek ob eni uri popoldne.

V splošni bolnišnici v Denverju, Colo., je po daljši bolezni umrl Frank Vodenik, star 69 let, član in svojačasno večkratni tajnik društva št. 101 ABZ v Walsenburgu, Colo. Zapuščala soprogo. Doma je bil iz Radenja vasi, pošta Zgornje Zreče pri Konjicah na Spodnjem Štajerskem in je bival v Ameriki od leta 1906.

Družina Josepha Evancicha v Tacomi, Wash., je dobila od vojnega departmeta obvestilo, da je nekje na italijanski fronti padel Rudy Evancich, član društva št. 176 ABZ v Tacomi, Wash. Služil je v odredu parašutnikov. Družina Evancich ima še tri sine v vojnih silah Zedinjenih držav.

V Slovenskem domu v Brooklyn, N. Y., se bo v soboto 17. junija zvečer vršila skupna veselica vseh podružnic SANS v Velikem New Yorku.

NENAVADEN MUZEJ

V državi Maryland ima ameriška vojna uprava nenavaden muzej orožja in vojne opreme sovražnih držav, vsega skupaj dosti nad 600.000 komadov. Ta kolekcija vsebuje vse, od izstreljenih puškinih nabojev do 60-tonskih nemških tankov. V neposredni bližini tega muzeja je veliko preskuševalno polje, kjer se preizkuša učinkovitost sovražnikovih municij, orožja in opreme. Ta oprema, deloma poškodovana, deloma nepokvarjena, je bila pobrana ali zaplenjena na različnih bojiščih. Ameriški strokovnjaki študirajo to opremo, da na podlagi tega preskrijbo našo armado z boljimi orožjem. Iz zaplenjene sovražnikove opreme oziroma kosov iste je mogoče dognati, kakšnih surovin sovražniku najbolj primanjkuje, kako izvežabano ali lojalno je delavstvo, ki je dotično vojno opremo izdelalo, in marsikaj drugega.

Vrhovni upravitelj tega nenavadnega muzeja je podpolkovnik George B. Jarrett, ki je kaplor rojen za ta posel. Že kot mlad fant je začel zbirati najrazličnejšo starino, posebno orožje, ameriškega in tuje izdelka. Skoro vse prihranke je izdal za take reči. Rezervni častnik v ameriški armadi je postal leta 1926 in v aktivno službo je stopil v novembru leta 1939. V februarju 1942 je bil pridelen kot tehnični svetovalec britski armadi generala Montgomeryja v Egiptu, katero so takrat Nemci precej stiskali. Njegova naloga je bila seznaniti britsko vojaštvo z ameriškim tanki in topovi, ki so takrat prihajali tja po Rdečem morju. Kot znano, je vojna med Britanci in Nemci valovala sem in tja po puščavi in puščala za seboj mnogo porabnega in poškodovanega vojnega materiala. To priliko je Jarrett izrabljal do skrajnosti, ne menec se za sovražne krogle. Kmalu je imel v Kairu velikanski skladišče najrazličnejše vojne ropotije, naker je opozoril ameriške vojaške oblasti na važnost tega materiala. K sreči je bil takoj deležen razumevanja in poskrbljeno je bilo za prevoz te ropotije v Ameriko. Nekaj prevoznih ladij so sicer sovražne podmornice, ki so bile takrat zelo aktivne, potopile, toda večina teh paberkov z bojišč je dospela na določeno mesto.

Pozneje je bilo vpeljano sistematično zbiranje vojnega materiala na vseh bojiščih, kjer se udeležujejo ameriški vojniki. Od takrat prihaja v ta nenavaden muzej več in več sovražnikov orožja in drugih vojnih potrebščin. Eksperti sodijo, da je ta muzej zelo mnogo pripomogel, da ima Amerika vedno boljše orožje in da je to rešilo življenje tisočernim ameriškim vojakom. Nobeno novo sovražnikovo orožje ne ostane dolgo časa neznanu Američanom in za-

(Dolje na 2. strani)

DOBRO NADOMESTILO

Vojne razmere, ki so nam začasno preprečile uvoz različnih surovin za našo industrijo, so omogočile razne iznajdbe in izume, katerih vrednost bo ostala tudi po vojni. Gotovo je, da bosta umetna svila in umetni gumij obdržala važno mesto tudi po vojni, ko bo spet mogoče importirati pravo svilo in naravni gumij. V decembru leta 1941 nam je bil ukinjen import "kapoka," ki smo ga dobivali z Velikem New Yorku.

ZANIMIVA REPUBLIKA ISLANDIJA

Islandija ali Iceland je kakih 40.000 kvadratnih milj obsegajoči otok visoko v severnem Atlantiku. Ena osmina otoka je pokrita z ledniki, zime so dolge in ostre, poletja pa kratka in hladna. Rastlinstvo je borno. Toda pod mrzlo površino otoka so velike zakladnice vročine, ki so se svojačasno izražale v vulkanskih izbruhih, zdaj pa v mnogih vrelih zelo vroče vode in gejserjih. Boljši domovi in hoteli v Reykjaviku, glavnem mestu otoka, imajo vodo teh vročih vrelec napeljana za gretje. Ponekod grejejo s to vodo tudi male rastlinjake za pridelovanje zelenjave, ki je gori na visokem severu še mnogo bolj zaželjena kot pri nas.

Kot znano, so kmalu po začetku ameriške udeležbe v vojni Islandijo okupirale ameriške čete, in sicer z dovoljenjem domačih oblasti. To je bilo potrebno, da niso Nemci otoka okupirali kot izvidniško in napadalno točko za preokantlasko plovo. Tam nastanjeni Američani so seveda hitro izrabili ugodnost tamkajšnjih vročih vrelec za gretje barak, za kopanje, pranje itd. Voda, dasi je vroča, je čista in nima mineralnih primesi, kakor jih navadno vsebuje voda vročih vrelec v drugih krajih. Na prigravarjanje podvzetnih Američanov je baje že v delu načrt za gretje vseh mestnih stanovanj z naravno vročo vodo. In v Zedinjene države se je podalo nekaj mladih podvzetnih Islandcev, da preštudirajo sisteme velikih ameriških rastlinjakov, z namenom, da pozneje zgrade slične rastlinjake na Islandiji, kjer je toliko cene gorkote na razpolago. Vroča voda, pritekajoča izpod lednikov, bo grela rastlinjake, kjer bo uspevala povrtnina, kakršno pridelujemo pri nas na prostem. Bodoči islandski vrtnarji upajo, da bodo iz teh rastlinjakov pokrili vse potrebe domačega prebivalstva z ozirom na zelenjavno, obenem pa jo bodo izvažali še v Anglijo in skandinavske dežele. Glavni pogoj za rast povrtnine, vročo vodo, imajo zastoj na razpolago.

Islandija je bila odkrita po irskih raziskovalcih leta 795 in je bila do leta 1264 samostojna dežela. Omenjena leta je prišla pod norveški protektorat, od leta 1387 naprej pa je bila kolonija Danske. Vsekakor pa je dežela ves čas obdržala skoro popolno samoupravo in široko demokracijo. Njen parlament, imenovan althing, je že 1.014 let star. Islandija nima in nikoli ni imela svoje armade in bi bila postala lahek plen Nemčije po nemški zasedbi Danske, če ne bi bili otoka vzeli pod protekcijo najprej Angleži in potem Američani. Ameriške čete so prišle tja po dogovoru in z dovoljenjem islandske vlade leta 1941 in njih funkcije so izključno vojaškega oziroma obrambnega značaja. Vsa civilna uprava je v rokah islandskih oblasti. Razume se, da bodo ameriške čete zapustile Islandijo, kakor hitro bo vojna v Evropi končana.

Značilno je, da so se Islandci končno naveličali tudi nominalne danskega podaništva in so nedavno odglasovali, da postane dežela republika. Oficielno bo Islandija postala republika 17. junija 1944. Ljudstvo je z ogromno večino odglasovalo za republiko. V samem glavnem mestu

VSAK PO SVOJE

"Pač videl zvezd sem brez števil, kresnice ivanskih in pa več; krasno se vsaka je svetila, soditi pa sem bil nevešč." Tako je pred desetletji zapisal pesnik Gregorčič. Mi danes nismo v dvomu. Lepe so zvezde in kresnice junijskih noči in lepe so bele cvetne zvezde orlic in jazmina v pomladnem zelenju, toda neprijetno lepše so nam zvezde na ameriški zastavi, ki obhaja danes svoj god. Teh zvezd ne za-temni nevihta in jih ne ugasne zima. Njih sijaj je že nad pol- drugo stoletje izrazil simbol svobode. V sijaju teh zvezd je varnost naše svobode in upanje vseh zatiranih narodov, ki hrepenijo po svobodi.

Vsaka dežela ima neko mero slabega vremena, da ima prebivalstvo hvaležen predmet za pri- tožbo. Posebno dosti deževnega, hladnega in meglenega vremena ima Anglija, in naši tam nastanjeni vojniki ga kritizirajo s pravim ameriškim navdušenjem. Domorodne Angleže to jezi, in si- cer jih jezi zato, ker sami ne morejo več kritizirati neprijetnega angleškega vremena, ampak ga morajo kot dobri patrioti zagovarjati, dasi vedo, da ni vredno dobre besede.

V Denverju so zaprli Mrs. Dixie Rose Belle Hughes Morris Gettel Edgar Sims Dickerson Smith Lane, ki je v 14 letih poročila sedem moških, ne da bi si bila od katerega izposlovala di- vorce. Ko je bila privedena pred sodnika, je dejala, da je vedela, da jo bo nekoč prišla roka po- stave, toda bilo je mnogo špasa, dokler je šlo. V ječi, kjer se bo pokorila zaradi bigamije, ne bo toliko špasa.

V legislaturi države Louisiane je poslanec Vail M. Delony vlo- žil predlog, ki bo, če bo vzako- njen, prepovedal moškim ome- njene države nositi suknje in kravate v času med 1. junijem in 1. oktobrom. Z drugimi besedami rečeno, moški bodo poleti morali hoditi goloroki in z pod vratom odprtimi srajcami. Izjema bo do- voljena le za poset cerkve in oh- ceti. Čudno je, da je treba mo- ške, ki se smatrajo za bolj na- predne, moderne in pametne od ženskih, s postavami siliti, da se poslužijo komodnosti, kakršne so si ženske že davno prisvojile.

V Rio de Janeiro, glavnem me- stu Brazilije, so bile ustanovlje- ne od vlade podpirane restavracije, kjer morejo delavci dobiva- ti dobra kosila po primernih ce- nah. Nedavno pa je predsednik republike, Getulio Vargas, do- volil, da se cena kosil zviša za 60%. Kosilo zdaj stane 8 centov. To je kontrolirana inflacija, bi rekli.

V predzadnji izdaji Nove Dobe se je ščeperilo par prav izzival- nih tiskarskih škratov. To kljub dejstvu, da mora urednik ne sa- mo napisati, ampak najmanj tri- krat prečitati vsako vrstico. Ti- sti, ki škratov niste opazili, jih nikar ne iščite; se ne izplača v tej vročini. Tisti, ki ste jih opa- zili, pa izvolite upoštevati, da je na dan zaključenja lista toplomer v našem uradu kazal 90 stopinj nad ničlo.

Na nekem zborovanju, ki se je nedavno vršilo v hotelu Penn- sylvanija v New Yorku, je bilo sklenjeno pozvati slavno občin- (Dolje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XX. 104 NO. 24

DAN ZVEZDNATE ZASTAVE

"Ti krasna si, krasnejše ni, kar jih obseva zarja dneva!" Te besede pesnika Gregorčiča lahko z vso pravico obrnemo na našo zvezdno zastavo, katere god obhajamo danes. Oficielno rojstvo zvezdne zastave je bilo 14. junija 1777, ko je ameriški kontinentalni kongres sprejel resolucijo, ki je določevala, da naj ima zastava Zedinjenih držav 13 rdečih in belih menjajočih se prog in na modrem polju 13 belih zvezd, ki naj predstavljajo novo ozvezdje. Zastava je z malo spremembo taka, kakršno so bili pred 167 leti zamislili očetje naše republike. Ima še vedno prvotnih 13 rdečih in belih prog, toda na modrem polju je 48 belih zvezd. Število rdečih in belih prog kaže začetno število držav naše republike, ki jih je bilo 13, zvezde pa kažejo sedanje število držav, ki jih je 48.

To je naša zastava in krasna je nad vse zastave na svetu, krasna zato, ker predstavlja vse najlepše in najbolje, kar je kdaj imela in kar ima ta republika, ker predstavlja najboljše lastnosti in najdragocenejše pridobitve ameriškega ljudstva, ker predstavlja varnost, pošteno delo, bratstvo in enakopravnost in vse obsegajočo svobodo. Nobena zastava na svetu ne predstavlja boljše dežele, boljše ljudstva, večje varnosti in večje svobode.

Zamislimo se na primer v poznopopolno nedeljo v parku. Tisoče ljudi vseh slojev in starosti, ras in polti, ver in never, civilistov in vojakov se sprehaja po potih in stezicah, opazuje labude ali krmi ribe v umetnem jezercu, jemlje fotografske slike, poseda po klopih in tratah, čita ali se sonči. Rdečelični otroci se vrisujejo po travah, mečejo žoge ali se igrajo skrivalnice med grmovjem. Nad parkom se od časa do časa zasliši brnenje in se zablesti srebrna krila letala, pa se le malokdo zmeni zanj; le otroci ga morda pozdravijo z veselimi vzkliki. Nikogar ne vznemiri veliki srebrni ptič, saj je naš, saj nas samo pozdravlja, saj le razkazuje našo moč v zračnih sinjlinah. Šetajoče množice, polet golobov, duhtenje cvetja in šepet mladega zelenja obdaja sladko veličastvo miru, varnosti in svobode. In vse to je lahko razumljivo. Saj tam na visokem drogju ponosno in samozavestno vira v prelestnem sončnem siju zvezdnata zastava kot bi hotela reči: "Veselite se življenja in pomladi, otroci moji, veliki in mali, beli in drugobarvni, verni in neverni, učeni in preprosti, vsi ste moji, vsi ste mi dragi, in, dokler jaz viham nad vami, vam ne morejo prizadeti zla vse temne sile sveta!"

Morda se včasih domislimo, toda gotovo ne dovolj pogosto, da je zvezdnata zastava, z vsem, kar reprezentira, tista sila, ki čuva naše domove, da jih ne rušijo sovražne bombe, ki varuje našo mladino suženjstva, ki preprečuje šikaniranje in izstradanje žen in starcev, ki omogoča našim otrokom zdrav razvoj in brezskrbno mladost. Če na vse to pomislimo, bomo priznali, da nobena počastitev zvezdne zastave ni prevelika, nobena pozicija zanjjo prevzvišena. Zavedli se bomo tudi, da s počastitvijo zvezdne zastave ne častimo pisane tkanine ali svile, ampak deželo, kjer je volja naroda najvišja postava.

Zvezdnata zastava se je rodila v borbi za svobodo, ki je predpogoj človeškega napredka in sreče, zato je njena glavna misija ohranjanje svobode in boj za isto, kadar jo temne sile tiranije ogrožajo. In danes je naša zastava v svetovnem boju za svobodo, za našo svobodo in za svobodo drugih narodov, ki hrepene po njej. Brez zvezdne zastave bi bile v tem gigantskem boju slabe prilike za zmago svobode v velikem delu sveta. To se naj ne razume kot podcenjevanje silnih žrtv za zmago svobode od strani naših zaveznikov, Rusije in Anglije, ampak le ugotovitev, da brez Amerike bi bila zmaga nad nacifašizmom nemerno bolj oddaljena kot je. Zvezdnata zastava je tako simbol zmage za vse svobodo ljubeče narode sveta, med njimi tudi za Slovence in druge Jugoslovane. Ko častimo in pozdravljamo zvezdno zastavo, jo pozdravljamo kot ljudi, ki verujemo v svetovno bratstvo vseh poštenih ljudi, kot Američani, ki smo prepričani, da je naša republika najboljša dežela na svetu, in kot Slovani, ki nimamo nobenega dvoma, da bo zmaga v veliki vojni, s katerimi se zvezdnata zastava skupno bori proti nacifašistični tiraniji, prinesla zaželjeno svobodo vsem našim slovan-skim bratom.

V času kampanje petega vojnega posojila bomo najlepše pokazali našo zvestobo in spoštovanje zvezdnate zastavi s tem, da investiramo kar največ naših prihrankov v vojne bonde Zedinjenih držav.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

stvo od Atlantika do Pacifika, naj se na "dan očetov" spomni te prezirane kaste z res kaj vrednimi darili. Nič več sumljivih cigar ali kričevih kravat, ampak vojne bonde naj se jim kupi. To je ena najpametnejših idej, ki se je kdaj rodila v New Yorku. Da bi le uspevala in obrodila sad na "dan očetov"; če je takega dne sploh treba.

Vsak ima lahko svoje ideje in vsak lahko misli, da je "dan očetov" potreben za dušni in telesni blagor prebivalstva dežele, toda vašemu poročevalcu se zdi, da tisti, ki si je izmislil "očetov dan", je bil nekoliko trčen, ali pa je imel zastarelo zalogo cigar in kravat, ki jih ni mogel spraviti v denar. Saj vemo in priznamo, da so očetje do neke mere potrebni v moderni civilizaciji, če že za kaj drugega ne, vsaj za produciranje tistih važnih vitaminov, na katerih se pase mladi naraščaj in katerim pravimo v vsakdanjem življenju dolarji. Pa zakaj jih v 365 dnevih leta samo enkrat privlečemo na pozornico, kjer jih okomatamo z bedastimi kravata in jim zaigamo kadilo prezrelih cigar! Naj bi bil vsak dan "dan očetov," ali pa nič!

Oni večer sem čital znanstveno razpravo o poljih. Tako daleč je prišlo, da moderni naravoslovci vtipkajo nosove celo v družinsko življenje poljev. Pa je to polje družinsko življenje tako enostavno, da je kar zanimivo. Stanovanjskih nepravil polji ne poznajo, ker vsak dobi hišo brez morgeča za doto takoj ob rojstvu. In, ker polj vedno nosi svojo hišo s seboj, je povsod doma, kamor pride. Na zimo se zapre v svojo hišo in brezskrbno zaspi, ker ga ne briga gozda, premoč, elektrika, davki in racioniranje. Družinskih prepirov polji ne poznajo, ker vsak polj je istočasno in v eni osebi papa in mama. Če bo kdaj civilizacija poljev tako napredovala, da se bodo domislili praznovanja dnevo mater in očetov, bodo to opravili z enim samim praznikom. In darilo na debudnega poljega sinka za dan matere in očeta bo en sam šopek fizičnega cvetja, ki ga bo produciral bližnji victory garden.

Zagovorniki "dneva očetov" pravijo, da ker imamo "dan mater," tudi očetov ne smemo povsem prezreti; toda to je šepav argument. Če že morajo imeti nekateri člani družine svoje posebne dneve kot svetniki v praksi, bi bilo v tej deželi enakovrednosti pravilno, da so takih odličnosti deležni vsi. Naj se določijo posebni dnevi tudi kot prazniki bratov in sester, dedov in babic, očimov in mačeh, stricov in tet, ujev in ujn, vnukov in vnukinj, bratrancev in sestricin, tastov in tašč, svakov in svakinj, kumov in kumic, zaročencev in zaročenk itd. Tako bi koristno porabili vseh 365 dni v letu in vsak bi dobil svoj dan. In če bi ljudje ob takih prilikah kupovali za darila vojne bonde, mesto cigar in kravat, bi bilo kar idealno.

Ako bi za gori navedeni provizorični načrt izvedel naš zakladniški tajnik Mr. Morgenthau v Washingtonu, bi ga morda občudno adoptiral in priporočil slavnemu občinstvu. Naj mu ga pove kdo, ki je bolj poznan z njim kot vaš poročevalac.

A. J. T.

Velika zavezniška invazija v Evropi pomeni začetek konca za nacifašizem. Mi, ki ne moremo na fronto, mobiliziramo naše dolarje v divizije vojnih bondov. Naša vojska potrebuje navzočnost teh finančnih divizij v zadnjem boju.

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ter zbežejo v gozdove, kjer se pridružijo gerilskim skupinam. Nekateri teh skupin navežejo stike in sodelujejo z jugoslovanskimi partizani v gorah Koroske. — Mehiški list Excelsior poroča, da se je skupina mehiških zdravnikov in bolničark prijavila za službo v Jugoslovanski ljudski osvobodilni vojski. Mehiški general Augustin Mustielers, komandant tretje infanterijske divizije mehiške armade, je v nagovoru na omenjene mehiške prostovoljce izjavil, da "Jugoslovani se borijo proti Nemcem, kar je velike vrednosti za vse človeštvo." — Ti izčrpi so povzeti iz poročil Urada za vojne informacije v Washingtonu.

Iz Washingtona poročajo, da je generalni državni pravdnik Francis Biddle pismeno priporočil državnemu tajniku Hullu, da črta s prednostne liste registriranih inozemskih agentov Miloja Sokiča, oficelnega publicističnega agenta jugoslovanske zamejne vlade. Poročilo omenja, da Sokič razširja v tej deželi poročila in buletine Draže Mihajloviča, ki dostikrat napadajo jugoslovanske partizane, pod vodstvom maršala Tita, kateri dobiva pomoč od Zedinjenih držav in Velike Britanije.

MISLI VPRICO VELIKE INVAZIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

pravljeni na novo veliko ofenzivo; kaj znajo, so pokazali Nemcem tekmo zadnjih devetih ali desetih mesecev. Zdaj se je pa razplamela še druga fronta v Franciji. To pa še ni vse. Na jugu, na italijanski fronti zavezniški potiskajo Nemce uspešno proti severu. V Jugoslaviji zaposlujejo čete maršala Tita kakšen ducat nemških divizij. Zavezniški letalci dosegajo danes vse dele Nemčije in od nje zasedenih krajev in razbijajo nemški vojaški stroj; tudi ta fronta je zelo resna. Dalje so v vseh zasedenih deželah milijoni zarotnikov, ki v besnem sovraštvu komaj čakajo prilike, da planejo svojim krvnikom za vrat, medtem pa s sabotažo ovirajo uspešnost nemškega vojaškega stroja. Hitlerju je pomlad prinesla ne dve, ampak kar pol ducata front, in ni nobene dvoma, več, da se bo zadavil z njimi.

OSVOBODITEV RIMA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ginji pastirskih rodov, ki so bili tam naseljeni. Na vsak način se lahko sklepa, da je Rim star najmanj 2700 let, kar je za vsako mesto že lepa starost.

Rim je bil v svoji dolgi zgodovini že mnogokrat zavzet po različnih osvoboditeljih. V letu 390 pred Kristom so ga zavzeli in oplenili Gauli; leta 410 po Kristu so ga oplenili čete Alarica; Vandali so ga oplenili leta 455; Goti leta 546; Nemci pod poveljstvom Arnulfa leta 896; Constable Bourbon leta 1527; leta 1808 ga je zavzel Napoleon Veliki; leta 1849 Napoleon tretji. Pred dobri 20 leti ga je s svojimi "črnosrajniki" zavzel Benito Mussolini in je tam ustanovil sedež fašizma, ki je prinesel svetu toliko gorja. Znano je, da je Hitler dobil pobudo in vzor za nemški nacizem pri Mussoliniju v Rimu.

Ko so zavezniški 4. junija 1944 zavzeli Rim, ko so prej zdrobili močne nemške utrdbe pred Rimom, je padlo rojstno mesto fašizma in prvo glavno mesto treh originalnih držav osi: Italije, Nemčije in Japonske.

Američani, oziroma zavezniški niso prišli v Rim kot osvoboditelji, ampak kot osvoboditelji; zato jih je tudi domače prebivalstvo sprejelo z velikim veseljem. Vrhovni poveljnik zavezniških ope-

racij v Italiji, general Alexander, je v svoji proklamaciji rimskemu prebivalstvu izjavil: "Rim je vaš. Bodočnost Rima je v vaših rokah. Naša naloga je uničenje sovražnika."

NENAVADEN MUZEJ

(Nadaljevanje s 2. strani)

vsako je mogoče izdelati uspešno protiorožje.

Podpolkovnik Jarrett je tako rekoč v svojem elementu, ker mu je dežela poverila delo, ki ga je nad vse zanimalo že od njegovih otroških let in pri katerem je prvovrsten ekspert. Poleg tega se zaveda, da na nobenem faktnem bojišču ne bi mogel več koristiti svoji domovini kot tu na domačih tleh, kjer sovražniku "v karte gleda" skozi njegovo lastno orožje. Tako iskanje sovražnikove moči in slabosti je eden izmed tisočih problemov, s katerimi se mora v teh časih ukvarjati vojna uprava.

DOBRO NADOMESTILO

(Nadaljevanje s 1. strani)

otoka Java v Pacifiku. Kapok se potrebuje za izdelavo rešilnih pasov, oblek za letalce in za druge, posebno v teh časih kritične stvari. Kapok je podoben nekaki volni ali bombažu, samo da so vlakna finejša, lažja in skoraj nepremočljiva. Raste na tropskih drevesih "cajba" in predstavlja semenska vlakna v nekakem stročju. Za to surovino smo našli doma v Ameriki nadomestilo, ki je prav tako dobro in v nekaterih ozirih boljše od originala.

To nadomestilo rodi neke vrste ameriški mleček (milkweed), ki raste divji v mnogih krajih te dežele. Rastlina zraste komaj par čevljev visoka in je večletna, v tem smislu, da vsako leto na novo požene iz korenin. Seme te rastline je v 4 do 6 palcev dolgih strokih, zavito v obilico finih in mehkih vlaken, ki predstavljajo prvovrstno nadomestilo za kapok. Delo obiranja teh strokov lahko vršijo otroci, ki marsikje s tem zaslužijo lep denar. Zanimivo je, da ta mleček raste brez vsake nege na opuščeni poljih, pašnikih, ob potih, sploh kjerkoli, tudi na najslabšem svetu, kjer niti trava ne uspeva. Ne škoduje mu suša niti vlaga, živina ne mara zanj in zdi se, da je varen pred vsemi rastlinskimi in živalskimi škodljivci. Farmerji ga smatrajo za nadležen plevel, ker ga je skoro nemogoče odpraviti s kraja, kjer se je enkrat ustanovil. Korenine poganja globoko, zato je zelo porabna rastlina za kraje, odkoder rado deževje zemljo odnaša. Za plantaže tega zdaj visoko spoštovanega mlečka je porabna najslabša zemlja, kjer se skoro nikak drug pridelek ne obnese.

ZANIMIVA REPUBLIKA ISLANDIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Rejkjaviku je bilo oddanih 24.528 glasov za republiko in samo 150 glasov proti. Ameriška vlada je že imenovala svojega poslanca za mlado republiko.

Islandci imajo svoj jezik, ki se danes ne govori nikjer drugje, toda do 13. stoletja je bil ta jezik v rabi na Norveškem, Švedskem, Danskem in celo na obalah Anglije, Škotske in Irske. Islandski jezik je zelo podoben stari angleščini, kakršna je bila v rabi na Angleškem za časa Viljema Osvojevalca.

Prebivalstva šteje Islandija okrog 120.000, ki se preživlja v glavnem z ribolovom in ovčereje. Nekaj dohodkov prinaša tudi kožuhovina severne divjačine in neke vrste aluminijeva ruda; sedanjost produkcijo kupi Amerika, dasi je oddaljena od Islandije 2300 milj. Anglija pa le 700 milj. Po vojni bo Islandija nedvomno postala za letalstvo važ-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Snelter 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbašnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomočnik tajnika: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, Ohio

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kumše 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4. nadzornik: P. J. Kress 219-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
Anton Zbašnik, tajnik AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kumše 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec P. O. Box 237, Strabane, Pa.
2. porotnik: Rose Svetich Ely, Minn.
3. porotnik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver, 5, Colo.
4. porotnik: Ignac Zeje 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane vsaki nagrado, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;	v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;	v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;	v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;	v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;	v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;	v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade;

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$1.00 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo članice ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze, ki so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih prispevkov.

na vmesna postaja med Severno Ameriko in Evropo.

Značilno za Islandijo je, da nima nepismenih ljudi, niti armade, niti mornarice, niti beračev, niti ječ. V tem oziru daje dober vzgled vsemu ostalemu svetu.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

to nemških državljanov, bodisi civilistov ali tako pohabljenih vojnih ujetnikov, da ne pridejo več v poštev za vojno službo. Med ameriški civilisti, ki so prišli domov, je bil tudi Larry Allen, korespondent agencije U. P., ki je bil dolge mesece interniran v Nemčiji. Parnik Grips-holm je s tem dovršil svojo četrto obratno vožnjo iz izmenjanimi vojnimi ujetniki in internanci.

INDIJANCI V VOJNI

V ameriških vojnih silah služijo mnogo Indijancev, ki so splošno smatrani za zelo dobre vojaške. Prideljeni so različnim ednicam. Tudi v prvih valih parashutnikov, ki so se na dan invazije spustili z zraka na tla v ozadju nemških obrambnih naprav, je bilo nekaj ducatov Indijancev, rodu Jakvi in Ceroki. In tudi črno in rdečo pobarvane obraze so imeli kot njihovi pradedi, kadar so se podali na bojni pohod. Oboroženi pa so bili seveda bolj moderno.

ZA POČITNICE DOMA

Urad obrambe transportacije v Washingtonu poziva prebivalstvo, da naj svoje poletne počitnice preživi doma ali blizu doma in ne obremenjuje brez potrebe transportacijskega sistema. Vsa potovanja, ki niso res potrebna, naj se opustijo ali odložijo na poznejši čas.

PONAREJENI KUPONI

Vladne agencije so trdo za petami ponarejevalcem in razpečevalcem kuponov za gaso-

PRVI V FRANCII

Padalci z letal ali parashutniki so bili prvi zavezniški vojniki, ki so se v začetku invazije spustili na francoska tla. Kot prvi so bili ameriški študentski tihotniki, Frank Lilly, Syracuse, N. Y.

POZIV RIBICEM

Iz urada vrhovnega poveljstva zavezniških vojnih sil v Londonu je bil 8. junija poslan poziv ribičem na atlantski obali, da naj za en teden prenehajo z ribolovom ob obali, živijo v veljavi ribičem Danske, Holandske, Belgije, Francije, Iz svarskega sklepati, da imajo zavezniški načrtu nadaljnje invazije na evropske obale.

MLADI GENERAL

Predsednik Roosevelt je položil senatu v potrditev šanjan 21 brigadir-ge-n-ralov. Med njimi so bili v čin major-generalov, polkovnikov in čin brigadir-ge-n-ralov. Med njimi so bili v čin major-generalov, polkovnikov in čin brigadir-ge-n-ralov. Med njimi so bili v čin major-generalov, polkovnikov in čin brigadir-ge-n-ralov.

DOBRA LETINA

Letošnji pridelek izborni farm kažejo izborni sodojijo, da bo letošnji pridelek pšenice presedel za letošnji bušljaj. Same prejšnjega leta 1943. pridelek pšenice dosegel je bil 227 milijonov bušljajev. Pridelek pšenice dosegel je bil 227 milijonov bušljajev. Pridelek pšenice dosegel je bil 227 milijonov bušljajev.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

FIFTH WAR LOAN — PART OF INVASION DRIVE

The long-awaited "Invasion Day" has come and our boys are pressing forward in Europe to liberate the world from the tyranny and brutality of the nazi-fascists. Every American heart felt the depths of emotion when the news broke last week. Every American asks himself what can he do to help our fighting men so they may speed the day of liberation and victory. The answer can best be found in our present Fifth War Loan drive which fired its opening guns on June 12th.

The need for more supplies is greater now than at any time before in this war! Every conscientious American knows his duty. He knows that our boys are not letting us down and it is up to us not to let them down. By buying all the War Bonds you can afford and then buying an extra one to help the invasion be successful, you are backing up our fighting front.

Always keep in mind that your sacrifice is only temporary because you are not giving your money when you buy a War Bond — you are merely lending your money at a good interest rate. Your money is not even frozen. In the event of a personal emergency, and it should be a true emergency, your War Bonds are redeemable before they are mature.

Only a country like ours could make such a deal with its citizens — repay you with interest for a loan of your money to protect you and your family against enemies seeking to enslave you. There is a Fifth War Loan security to meet every investment need. Buy the War Bond which best suits your need! Don't delay. Our boys are not faltering and we should not hesitate to help provide them with every necessary item they need in this fight which they are waging for your liberty and mine.

When the Fifth War Loan drive volunteer calls at your home, welcome him and buy more War Bonds.

The Fifth War Loan is a new battle ground for every American. We must back up our fighting men and women by dollars and cents in the toughest financial battle of all times.

"BACK THE ATTACK — BUY MORE THAN BEFORE!"

Thought for the Day on Flag Day

I am Old Glory: For more than eight score years I have been the banner of hope and freedom for generations after generation of Americans. Born amid the first flames of America's fight for freedom, I am the symbol of a country that has grown from a little group of thirteen colonies to a united nation of forty-eight sovereign states. Planted firmly on the high pinnacle of American Faith my gently fluttering folds have proved an inspiration to untold millions. Men have followed me into battle with unwavering courage. They have looked upon me as a symbol of national unity. They have prayed that they and their fellow citizens might continue to enjoy the life, liberty and pursuit of happiness, which have been granted to every American as the heritage of men. So long as they treasure the priceless privileges granted with the blood of our forefathers; so long as the principles of truth, justice and charity for all remain deeply rooted in human hearts, I shall continue to be the enduring banner of the United States of America.

For I am Old Glory!

Important Election of Delegate of Lodge 171 to be Held

Republic, Pa. — At the regular meeting of Lodge No. 171, AFU, which was held May 21st, it was decided that the secretary, through the medium of the official organ, notify the membership of the coming election which will be held June 18th.

Therefore, brothers and sisters, I hereby remind you to attend the coming meeting on Sunday, June 18th in as large a number as possible. At this meeting we will elect the delegate to the 17th regular AFU convention. To those members who as yet do not know, I wish to say that our lodge and Lodge No. 221 of Greensboro, Pa. will elect a joint delegate. There is

JUST LIKE HOME

Camp Cooke, Ill. — Swing takes away the sting of reveille for members of the 11th Armored Division Tank Battalion here. Instead of the formal military call, the strains of "Shoo Shoo Baby" and "Begin the Beguine" introduces the day's activities.

"It's just like turning on the radio at home when you awaken," was one GI's pleased comment.

—Army Times

one candidate from our lodge and one from Lodge No. 227. The election will decide who is to be elected delegate to represent both lodges. Members do not forget to attend the meeting on Sunday, June 18th! Fraternal regards to all.

Tom Simrak, Sec'y
Lodge No. 171, AFU
Republic, Pa.

Lodge 124 to Elect Delegate at June 18th Meeting

La Salle, Ill. — All members of Lodge No. 124, AFU are hereby cordially invited to attend the coming lodge meeting which will be held at the Slovenian Home on Sunday, June 18th at 1:30 p. m. Many important discussions will be held at that time. The report of the representative to the AFU Federation of Lodges' meeting, which was held on May 28th, will be given. We shall also elect a delegate to the 17th regular convention which will be held in August. As it is known to the members, the Supreme Board or Supreme Secretary announced that Lodge No. 3, AFU and our Lodge No. 124, AFU will elect a joint delegate. At our last monthly lodge meeting the undersigned was unanimously elected as nominee for delegate. Brother Joseph Bergac was elected nominee for Lodge No. 3, AFU.

In accordance with our by-laws we will elect one of the above-mentioned candidates to represent both lodges. This election will take place this coming Sunday, June 18th. Therefore, members, attend the meeting in as large a number as possible and elect the delegate you wish to represent you at the convention. Also bring along your suggestions and advice as to how the by-laws can be improved. Fraternal regards and I'll be seeing you at the meeting.

Matt Vogrich, Pres.
Lodge No. 124, AFU
La Salle, Ill.

American Fraternal Union Members Serving Our Country

2,111

Briefs

The AFU Federation of Lodges of Western Pennsylvania will meet on Sunday, June 25 at the Slovene Hall in Center, Pa. The meeting will convene at 1 p. m.

The family of Joseph Evanich of Tacoma, Wash. was notified by the War Department that their son, Rudy Evanich, fell in battle somewhere on the Italian front. Rudy was a member of Lodge No. 176, AFU of Tacoma, Wash. He served with the paratroopers. Three other brothers are also serving in the armed forces.

Remember Pearl Harbor! Buy U. S. War Savings Bonds!

Important Notice to Lodge 50 Members

Brooklyn, N. Y. — The members of Lodge No. 50, AFU are cordially invited to attend the regular meeting which will be held SATURDAY evening, June 17th at the American-Slovene Auditorium, 253 Irving Ave. here in Brooklyn, N. Y.

The meeting will be an important one for at that time we will elect a delegate to the 17th regular AFU convention which will be held in August in Rock Springs, Wyo. So do your best to attend this meeting and vote for a delegate whom you think will best represent your lodge at the convention. The by-laws approved at this convention will remain in force for the next four years. We, therefore, recommend to the delegate to vote against Section 273-A of our by-laws. Have this section completely abolished and vote for full death benefit for all our members in the armed forces.

Our lodge also discussed payments of sick benefits, and finally decided that the benefits should be paid as they were before the 1940 convention, that is, six months full benefits, six months half benefits and two years at \$10.00 a month.

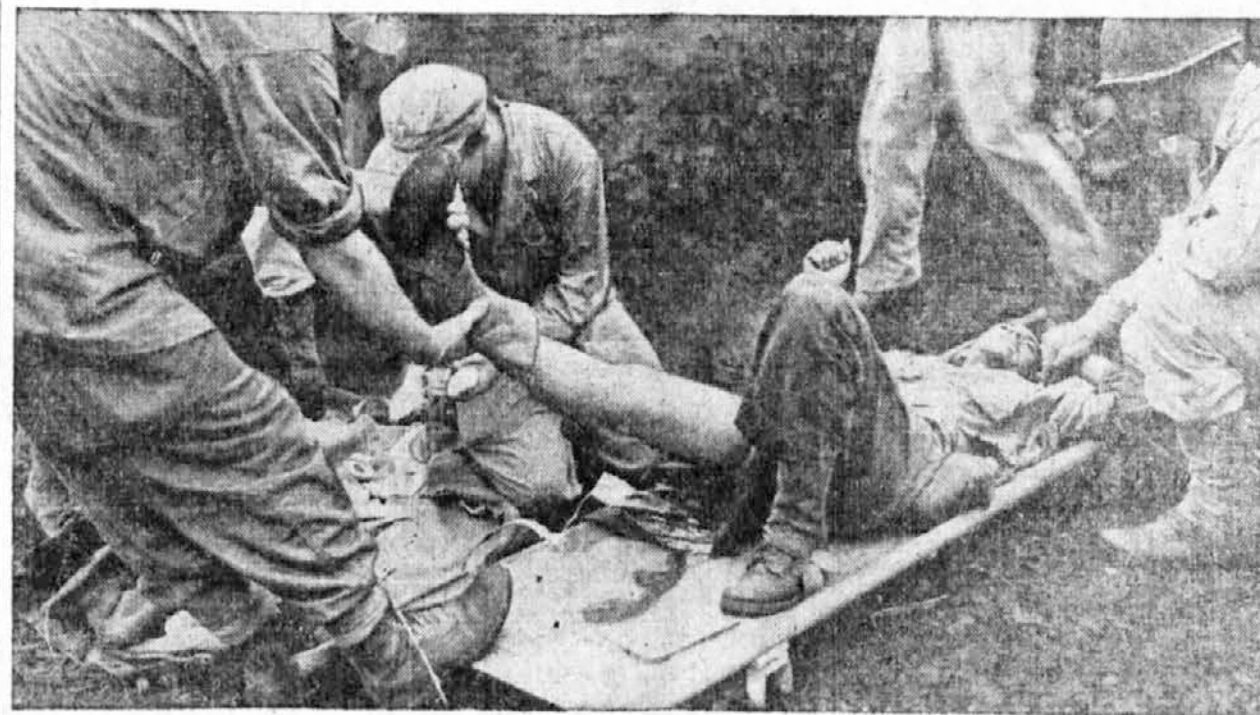
Please attend the meeting and do your part to help transact other lodge business.

Valentine Orehek, Sec'y
Lodge No. 50, AFU
Brooklyn, N. Y.

Mr. Puff: I can go out with any girl I please.
Miss Ruff: Too bad you can't please any of them, isn't it?

His patriotism is written in

BLOOD.

Yours is written on every Bond you buy in the 5TH WAR LOAN!

THE stepping stones to victory are red with blood of American heroes. Tarawa . . . Salerno . . . Cassino. Their patriotism is written in blood.

Your patriotism is written on every Bond you buy in this vital 5th War Loan. Your name on a War Bond means you're behind our invasion troops.

Help hasten the day of Victory by investing in extra War Bonds

now. Invest in more than you've ever purchased before. Invest \$100, \$200, \$300, \$400. Those who can, must invest thousands of dollars.

For this is the biggest job we've ever had to do. We can't fail our fighting men as they plunge into the biggest and bloodiest struggle of all.

WELCOME THE VICTORY VOLUNTEERS when they call to tell you about War Bonds

To Dad — Home Front "Soldier"

A SALUTE TO OUR FIGHTING DADS

FATHER'S DAY

June 18

The Strongest of Bonds . . . Your Dad and Your Country
BUY A BOND FOR FATHER'S DAY

On June 18th of this year we honor American fathers. The men who often are overlooked when various recognitions are bestowed. However, they deserve to hold a place right at the top of the list with other loyal and faithful men and women in America.

It's dad who works day in and day out to provide the necessities of life for his family. It's dad who worries too, about his G. I. Joe who is far away fighting to preserve freedom and democracy. He would like to take his place on the front line with his G. I. Joe; however, since his age does not permit this, he does his share on the home front. To you dad, we wish to express our heartfelt gratitude for all which who have given us and done for us. Although we don't put it into words very often we feel this way about you every day of the year.

For all the heartaches we have caused you, we beg your forgiveness; for all the joys and sorrows you have shared with us we will never forget you; for all the years you have toiled to provide for us we can never fully repay you but we will do our best to make the rest of your life as pleasant and happy as we possibly can.

A salute to you dad, on your day, for being a wonderful home front "soldier" and a loving father!

To you dad, we wish to ex-

Lodge 55 to Elect Delegate at Meeting on June 18

Uniontown, Pa. — Members of Lodge No. 55, AFU are cordially invited to attend the next meeting in as large a number as possible. The meeting will be held Sunday, June 18 at 1 p. m. A decision made at the last meeting was that for the meeting of June 18th all members should be notified. At this meeting we will elect a delegate to the 17th regular convention which will be held this August in Rock Springs, Wyo. This will be an important meeting for it is imperative that the lodge be represented at the convention by a delegate to whom the progress of our lodge and Union is dear to him.

Our lodge now consists of 118 members in the adult department; and 113 members in the juvenile department. Together we have a total of 231 members which means that the lodge secretary has much work. During the present Pre-Convention Membership Campaign I have enrolled in our lodge, 17 new members and I have more ready for application for the coming meeting. Think of how many we could have if every other member enrolled at least one new member! Brothers and sisters, help enlarge the number of our lodge members by doing all you can in this respect. If each one does his share with our united efforts we can make a good showing. The secretary alone cannot do everything. Remember

News of AFU Yanks

Pvt. Stan Barba of Cleveland, now stationed somewhere in Italy, sends his best regards to all his AFU friends. He writes that he met another Cleveland boy out there, Frank Moze of E. 159 St. Stan says when they got together they started speaking in Slovenian and all the boys were wondering what they were talking about. Stan writes, "I wrote my mother a letter in Slovenian with the help of Frank and I would like to see the expression on my mom's face when she gets the letter."

Thanks for the letter, Stan, and drop us a line again soon.

The 4-engine, long-range Liberator bomber carries a heavier bomb load farther and faster than any other U. S. bomber in action against the enemy. Those operating from U. S. and British bases on anti-submarine patrol have been nicknamed "V. L.R." (Very long range).

that this is for the progress of our lodge and our American Fraternal Union.

In conclusion, once again may I remind our members to attend the meeting to be held Sunday, June 18th and elect as delegate a member, who in your opinion, will best represent our lodge at the convention. Fraternal regards and I'll be seeing you at the meeting.

Joseph Prah, Sec'y
Lodge No. 55, AFU
Uniontown, Pa.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St. Denver, 16, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Obloek RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapenc 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Sneler 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec P. O. Box 237, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Chicago Slovenes to Nazis Lecture Hold War Bond Rally June 16th

Chicago, Ill. — The "second front" has been opened! So has the Fifth War Loan drive! Our boys are fighting for liberty and democracy. What can we do to help them back here at home? Among one of our first obligations is the Fifth War Loan. I know we American Slovenes will not be among the last in this drive. The Slovenes of Chicago will sponsor a War Bond Rally on Friday, June 16, 1944 at 7:30 p. m. at the St. Stephen's School Hall, Cermak Rd. and Wolcott Ave.

Among other awards to be given away at this time will be also \$125.00 in War Bonds. Awards will be given away free. A program of Slovene and American talent will be presented. Therefore, all Slovenes in Chicago should attend this rally and show our solidarity in backing up our fighting men by purchasing all the War Bonds we can at this time.

The admission is free and a large crowd is anticipated. I hope to see all of you at the War Bond Rally on June 16th!

John Gottlieb,
Publicity Committee
Member

100 MILLION V-MAIL LETTERS SENT

Washington — Gen. George C. Marshall, Chief of Staff, U. S. Army received the 100,000,000th V-mail letter to be dispatched to the United States from the United Kingdom, the War Department announced.

The letter, from Gen. Dwight D. Eisenhower, Supreme Commander of Allied Expeditionary Forces, informed Gen. Marshall that "100 million times soldiers of the European theatre have used V-mail to send a message home."

Cash Awards

The American Fraternal Union pays awards for newly-enrolled members in both departments. They are as follows:

The awards are as follows for the Adult Department:

For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.
Awards for enrolling new juvenile members:
For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award;
For Plan "JD" for \$250 insurance, \$1.50 award; for Plan "JD" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.

All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

Juvenile Voices

ELY REVIEW

By Margaret M. Startz

Ely, Minn. — The final ceremonies for the Memorial High School and the Ely Junior College graduates were concluded with the Baccalaureate services held last Sunday which were very touching. On June 8th the commencement exercises were held when the happy students received their diplomas and we were all proud of them. The high school valedictory address was presented by Arlene Pirila and the Salutatory address by Dina Burgin. The college valedictory address was given by Rosaline Mantel. Miss Mantel was also valedictorian for her high school class of 1942. This in indeed a record to be proud of. I wish to congratulate all the graduates and I wish them all a most happy and successful future.

Mrs. John Golobich (Marie Sikula), who is married to my cousin, T/Sgt. John Golobich, spent the winter down South with her husband. She was a former teacher here in Ely and her home town is Aurora, Minn.

Good Conduct Medal:

My brother, Pvt. Fred J. Startz, has been awarded the Good Conduct Medal. Congratulations, Fred, this certainly makes us all happy and I know you well deserved it. Fred is in the Cactus division in communications. His address is: Pvt. Fred Startz, 3732699, Hq. Co. 409th Inf., APO 470, Camp Howze, Texas.

I wish to extend my heartfelt congratulations to Mr. and Mrs. Frank Zgonce Sr. who observed their 51st wedding anniversary with a family reunion at their home on Chandler Road. The couple were married by Rev. Bilban in this city's original Catholic Church while it was in the process of construction. It was one of the first weddings performed in the new edifice. Their romance which began in the village of Rope, Yugoslavia and lasted throughout the years is indeed a wonderful thing. I know they went through many hardships together but they were patient and had lots of courage and now they can look back through the years they spent together. They are the parents of two sons, Frank and John of Ely, and three daughters, Mrs. Frank Rozman of Ely, Mrs. Matt Ogline and Mrs. Victor Saye of Cleveland, Ohio. Their daughter, Mrs. Rozman, lost two sons in this war. They are Sgt. Louis M. Rozman, 21, who was killed May 20 at Hollandia and Pfc. Albin Rozman, 27, who was killed in Sicily on July 13, 1943. I wish to send Mr. and Mrs. Frank Rozman and family, my most heartfelt sympathy.

Well, this school term has finally come to a close and I received all my credits so next year I will enter school as a sophomore. So long, folks, until next week!

HAVE YOU ANY FOREIGN MAPS?

You may have maps or books of great value to the War Department. Army Map Service is seeking as gifts or loans the following type of material published in foreign countries:

Plans, (Street Guides), Cities, Towns, Villages, Harbor Plans, Topographical or Geological Maps (1:1,000,000 or larger), Set Maps, Aerial Photos, Road Maps, Atlases, Guide Books (merely submit Title, Publisher, Date) Lexicons, Census Reports, Yearbooks.

The following are **not** needed:

Maps of the United States. Maps published by the United States or Great Britain, such as National Geographic Society publications, etc.

Report all information to: War Department, Army Map Service, Chicago Library Branch, Room 102, 650 South Clark Street, Chicago 5, Ill.

NEW DENTISTRY AID

Refrigeration of the jaw as a local pain killer in dentistry may replace other drugs, Lt. Comdr. J. S. Restarski of the U. S. Medical Research Center at Bethesda, Md., reports. In experiments on 16 sailors and WAVES, 22 cavities were filled using local refrigeration with a freezing temperature of 1 or 2 degrees centigrade. No damage resulted. To prevent pain caused by sudden change, the temperature was lowered gradually.

—Pathfinder

Old Maid: If a man ever tried to make love to me, I'd call the authorities.

Brother-in-law: You mean the Justice of the Peace and the Chief of the Marriage Bureau?

Did You Know That

It is claimed that air sickness or sea sickness can be induced by certain colors. Color engineers have found that browns and yellows cause nausea, while greens and blues avert it. One airline was advised to use green sheets as a means of reducing the tendency toward air sickness.

The Navy has developed a method for launching torpedoes without torpedo tubes. The launching gadget operates from the deck of ships but is, of course, a military secret.

Military Citations:

The Medal of Honor was established by Congress in 1862. The Purple Heart was established by Geo. Washington in 1782. The Legion of Merit award was authorized by Congress in 1942. The Merchant Marine Distinguished Service Medal was authorized by Congress in April, 1942.

"Cannonball" is the name given to air-express service now operating between Miami, Florida and points in India, carrying military supplies.

PRISONER OF WAR MAIL

A directive has been issued that letters or postal cards addressed to American prisoners of war in German camps should be placed by the sender in an outer unsealed envelope, addressed simply "Postmaster—Prisoner of War Mail." The inner envelope or card should be addressed in accord with the directions previously given. The letter or card may then be dropped in a mail box, without postage. When collected by a postman the outer envelope will be removed by the Post Office and the letter or card will be sent, without postmarking, to New York for censorship. Or the letter or card may be given to a Post Office clerk, without the outer envelope, and the mail will be forwarded to New York.

The sole purpose of this procedure is to avoid placing postmarks that will be objectionable to German authorities—postmarks such as "V for Victory" and "Buy War Savings Stamps and Bonds."

Air-mail letter must not have stamps marked with slogans or patriotic ideas nor must objectionable endorsements be placed on the wrappers or cartons of next-of-kin parcels.

The War Shipping Administration has announced that the American Red Cross has purchased the SS Spokane, a freighter, to be used for carrying relief parcels to Americans who are in German prison camps.

—Army Navy Journal

The Battle for the Balkans

A ROUND TABLE

Louis Adamic — Louis Dolivet — Josef Hanc — Sava N. Kusanovich
Bogdan Raditsa — Gaetano Salvemini — Victor Sharenkoff
Rustem Vambery — Basil Vlavianos — J. Alvarez Del Vayo

(Continuation)

Adamic — I have profound admiration and respect for Professor Salvemini. I had it before I met him and since I've met him it has been deepened into a personal feeling. I'm loathe to say anything which might seem to be in disagreement with him. I want, however, to say that if after this war we operate in the same atmosphere in which these problems were created at the end of the last war, even men as close, to each other as Dr. Salvemini and I will not be able to get along. There is need of a new atmosphere—and this can come into being only with the encouragement of the democratic or what I call the Leftist forces.

However, because we are still living in the insane atmosphere created by the first World War, I want to say this for the record: from the point of view of Slovenia and Yugoslavia the territory occupied by Italy is considerable, although it may not seem considerable from Italy's point of view.

I am profoundly grateful to Professor Salvemini for going so far as to say he would be willing to open the entire question. That is farther than any spokesman of Italian interests has gone.

Salvemini — It has been opened by the war, not by me.

Adamic — I should like to address the following remarks to Professor Salvemini directly. The fascist Italian forces oc-

cupying Slovenia, Dalmatia, Montenegro and other parts of Yugoslavia have perpetrated enormous crimes under Mussolini's leadership.

Dolivet — All Fascists have done that.

Adamic — I'm not raising this question to make it difficult for anybody at this table. I'm just making the point that fascist Italians have razed 157 Slovenian villages, to mention no others. That destruction is going to remain a subjective political factor with the people of Slovenia; and it will be extremely difficult to erase enough of that subjective factor to make Slovenia ready to collaborate with the postwar Italian nation. I'd like to ask Dr. Salvemini if he has any idea how some sort of morally satisfactory restitution could be made.

Raditsa — As a Yugoslav from Croatia I should like to add that Italian Fascists did immense damage to the Croatian people in Croatia and in Dalmatia, destroying, burning and razing hundreds of villages and killing men, women and children. The Italian people will have to take into account the sufferings of these Croatian people.

Salvemini — You asked a good question, Mr. Adamic, and I'll answer it in the same direct way that you ask it. There is no doubt that within the limits of human possibility there is a moral duty to make reparation for the damage done to those unfortunate people—not by the Italian people but by the fascist gangsters—

Adamic — Who happen to be Italians.

Salvemini — If Yugoslav Fascists had happened to act in Italy they would have acted in the same way. But the fact is that the havoc has been wrought by Italian Fascists, and within the limits of human possibilities reparations should be made for the evil done. What reparations? Italy has no gold and cannot pay in gold. If you want paper money you will be given as much as you want. The only freedom of the press in fascist Italy was the printing of paper currency. Yet, first of all, moral reparation is available. The King of Italy, Mussolini, all his ministers and all the highest military and civil officials who acted as agents of the fascist government in Slovenia, Dalmatia and Greece must be handed over to you. You can deal with them according to your own judgment. (To be continued)

Limited Quantities of Varnish:

Don't walk too heavily on your hardwood floor, nor count too heavily on getting shellac to cover up the children's scuff marks on it. The chemicals bureau of WPB warns that limitation on the use of alcohol makes it impossible to produce any quantities of floor and furniture varnishes from shellac.

Consumer Needs:

Household articles are receiving the attention of WPB's office of civilian requirements. Of 39 such items are part of the third consumer requirements survey this agency is making. About 5,000 families in various sections of the country are being interviewed. Among the items considered are radio extension cords, scissors, fans' play-pens and cribs, window screening, cooking utensils, wash tubs, lunch boxes and beds. When completed, the survey is expected to show what consumers have been able to do with these articles and how much further it would make if they were unable to buy them.

More Bed Springs:

Any day now there'll be comfortable bed springs. These bed springs are going to cost less than those now on the market. WPB made the move toward this end when it permitted the production of double-deck coil bed springs with metal frames. Now OPA has placed dollars-and-cents prices on these metal bed springs, top price being \$1.50. So anyone needing a bed spring can get a better quality for less than would have been paid for a spring with a wood frame.

Priorities for Canners:

WMC Chief McNutt instructed WMC regional offices to give high labor priorities to canning processing plants and can manufacturers facing "difficult" recruitment problems. Especially intensive recruitment problems will be necessary to provide manpower for the canning of peas in Wisconsin; Minnesota; tomatoes in Maryland; New Jersey and Maryland; seed corn in Illinois, McNutt reported.

New Insecticide:

Chewing and sucking insects cost the USA three billion dollars a year. So a new insecticide called "Dithane" was announced recently may prove to be a national budget-buster. It kills the insects pronto, either by being sprayed into the growing plants or by being applied on leaves of growing trees.

Timber from Hell and Georgia are the two forest areas in North Carolina. N. C. owned by State Board of Education. Private lumber companies under contract to cut and board feet from Hell and Georgia's full-grown trees.

IZ URADA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta

Izjave antifašističnih voditeljev v starem kraju

(Nadaljevanje)

Res je, večkrat so se moja liturgična opravila vršila pod ognjem sovražniškega orožja. Vem, da so moje duhovniške besede priklicale na oltar istega Kristusa, kot bi ga priklicale v še tako močnega katedrali. Kristusa namreč v njegovi ljubezni ni strah ne strah stopiti med izmučene, v bojih začrnele partizane, ki mu vračajo po svojih najboljših močeh, enako z enakim, ljubezen iz ljubezni. In v tej je oboje vse, vsa modrost in skrivnost pravega partizana.

3. Še en kamen spotike je moje "sodelovanje" s komunisti. Očveč bi bilo izgubljati besede, kajti danes vsaj more in mora izprevideti vsak pošten in normalen človek, kaj in kdo so komunisti in v čem je moje sodelovanje z njimi. Skupna borba poštenih ljudi proti tujemu in domačemu narodnemu sovražniku. Ni torej mogoče reči po resnici, da bi to in tako sodelovanje bilo nekaj slabega in hudega.

Danes je vsakomur, če le hoče, lahko znano, da je ena osnovnih zahtev komunizma priznanje in spoštovanje svobode in polne nedotakljivosti verskega prepričanja vsakega človeka, ki hoče živeti po veri. Ali povedano drugače, ne bi bil pravi komunist tisti, ki bi še tako malenkostno skušal ovirati in je dušnopastirsko delo med partizani-katoličani. Da je to in sardno, resnica, naj mi Bog sam priča. Drugačnega sodelovanja pač ne poznam in ga tudi ne morem poznati, ker ga ni. Ali je morda zlo to, da sem pri izvrševanju svojega dela našel prav v komisarijih komunistih najboljšo in najiskrenjejšo pomoč? Tudi to ne more biti zlo po moji vesti, da je nekateri komunist moj najboljši prijatelj.

Vsi, ki se danes borimo za svobodo, vemo, da doba laži in hudobije ni in ne more biti nekaj stalnega. Z neupogljivo voljo, zaupanjem in vero v Boga in resnico prenašamo trpljenje, ki smo si ga po svobodnem predhodku ob klicu zaslužene domovine naložili. Veseli smo, ko vidimo, kako pravilno razumevamo in cenimo vse to naš duhovni svet—in žalostni, ko še nehalimo na nerazumevanje, odpor in sovraštvo, ki je brez stvarne podlage in ga vodi le strast, ki je vselej slepa. In prav ta strast naj bi zavrgla tudi vse moje duhovniško delo.

Z vsu resnico in skrbjo v sredini se izprašujem, ali je prav? In isto vprašam ves slovenski narod. Ne iščem ne sočutja ne odločanja, ker nisem ne žarjenec ne užaljen, pač pa me vse to močno in resno skrbi. Ves narodu prosim, naj s svojo zdrav pametjo spozna in razsodi, ali mi je moje dosedanje delo korist ali škodo.

To, da sta le majhen delček naroda in okupator odločila, da moja navzočnost in delo v slovenski armadi "pohujšuje verne slovenske ljudi," je zame za nedaj velika ovira, nikakor pa ne razlog, da bi pustil duše tolikih poštenih ljudi. Takoj pa bom umaknil, ko bo ves slovenski narod, predvsem pa moji partizani, izrekel nad menoj svojo obsodbo. Glas vsega naroda je namreč, kot pravi stara prislovica—Božji glas—in temu sem bil vedno kot človek ali kot duhovnik pokoren.

SLOVENSKIM DUHOVNİKOM

Josip Vidmar

Poglavitna človečanska in krščanska vrlina in dolžnost je ljubezen do vsega, od

najbližjega do sovražnika. Med tema dvema skrajnostima mora čustvo zlasti danes prav blizu najbližjega naleteti tudi na narodno. Zato je ljubezen do naroda vsakomur, tembolj pa kristjanu, krepost in dolžnost. Osvobodilna fronta, ki je sprožila slovenski narodno-osvobodilni boj, se je sklicevala nanjo in jo pozivala k delavnosti. Pozivala jo je v imenu človečnosti. Klical je Slovence in mnogi so se ji odzvali. Kako ste ravnali vi, slovenski duhovniki?

Ljubiti se pravi po Platonu in po Tolstoju želeli nekemu dobro. K ljubezni spadata dve stvari: sila želje in spoznanje dobrega. V odnosu do naroda je naše osvobodilno gibanje razvilo obe polovici v močno in popolno enotnost. Opremljeno s pravim spoznanjem o najvišjem dobrem za narod, je kazalo silo želje, ki se ni ustrašila ne trpljenja, ne žrtve, ne smrti. Njeno delo je delo visoke človečanske in krščanske ljubezni. Kakšno je vaše delo za narod v tem velikem času, slovenski duhovniki?

Ogovarjajoč slovenske duhovnike, nimam v mislih vsega slovenskega duhovništva, zlasti ne onega iz našega Primorja, pa tudi ne onih tukajšnjih duhovnikov, ki v srcu čutijo za svoj narod. Obračam se predvsem do tistih, ki vodijo politiko, nasplošno in sovražno našemu osvobodilnemu gibanju.

Zadnja leta v Jugoslaviji ste bili orodje v rokah stranke, ki je bila po imenu krščanska, v resnici pa je morda nevede, morda pa tudi vede pozvoročila ali priprala narodno katastrofo v letu 1941. Njeni predstavniki so tujo okupacijo priznali in se celo poklonili Mussoliniju. To leto je bilo prelomno leto v naši zgodovini. Slovensko ljudstvo je v strahoti, ki nas je zadelo, spregledalo in vrglo na dan novo politično formacijo, s popolnoma novo, nezasičeno novo narodno revolucionarno zasnovu. S svojim nezmožljivim čutom je zasluilo, da je rešitev mogoče doseči samo po docela novih potih in zato tudi z novim narodnim vodstvom, vzetim iz novih ljudskih plasti.

Vi, slovenski duhovniki, ste ta duhovni in prelomni čas prezrli. Ostali ste pri stari zamiselnosti in priznavali stare "preizkušene voditelje," s katerimi ste tudi sami priznali okupacijo in smrtno razkosanost slovenskega naroda in ozemlja. Na ljudsko prebujenje in novo porajajočo se moč, ki je nastala mimo vas in vaših voditeljev, ste gledali najprej z začudenjem, z nezaupanjem, z nevero; nato s strahom, z negotovanjem in ogorčenjem. Polagoma pa se je iz teh nedobrih čustev razvilo celo sovraštvo, pomislite, sovraštvo do slovenskega osvobodilnega boja.

Ne bom našteval posameznih momentov tega razvoja, ne poedinih dvomov, pomislekov, ugovorov, očitkov in napadov na osvobodilno fronto, ki so prihajali iz vaših vrst in iz vrst organizacije, kateri ste bili še vedno važno orodje, in ste jo smatrali za svojo; dejstvo je, da so ostanki te organizacije in z njimi tudi velik del slovenskega duhovništva z neizprosno zakonitostjo drsli in padali od prvotne brezbrzičnosti nasproti osvobodilnemu boju do odpora zoper njega. K javnemu nastopu proti njemu, odtod k organiziranemu nastopanju, k ovađstvu in nato k organiziranemu ovađstvu. In ista neizprosna zakonitost jih je potem od prvih tajnih stikov z okupatorjem privedla do javnega sodelovanja, potem do zaveznitva ter naposled do organiziranega in oboroženega zaveznitva zoper osvobodilno voljo, ki je v onem prelomnem letu planila iz globlin naših ljudskih množic. Privredla vas je v narodno izdajstvo, slovenski duhovniki.

Danes, po padcu Mussolinija, po polomu fašizma, stoje ostanki starega slovenskega sveta znova na križpotu. Vaši prizna-

ni voditelji so se že zdavnaj zvezali s fašizmom in hitlerjevskimi morilci. S padcem fašizma je stopila Italija v poslednje razdobje svojega vojskovanja in stoji neposredno pred kapitulacijo. Kaj boste storili zdaj? Ostane samo še en zaveznik zoper mogočno plimo osvobodilne volje v narodu, in ta zaveznik je Hitlerjev nacizem, najhujši sovražnik vsega slovanstva in najogabnejši krvnik nad slovenskim narodom. Vaši "priznani" voditelji, ki ne poznajo ne pomislekov, ne strahu, so zvezani z njim. Toda tudi ta njihov zadnji zaveznik je obsojen na pogin. Slovenski duhovniki, ali boste še vztrajali v svoji zaslepljenosti? Mussolinijev padec je zadnji opomin usode, je prst božji, ki vas opozarja, da je vaša smer zabloda, izdajstvo in zločin, saj se morete združiti samo z zločinci, zapisanimi propasti.

Na zadnjem razpotju stojite danes. Še je čas, še lahko spregledate! Še lahko sprevidite, da je za pravega duhovnika prostor samo v vrstah njegovega naroda, ne pa v varstvu in zaščiti narodnega sovražnika. Zavedajte se, da bi nekoč slovenski narod mogel in smel odpustiti dosedanje blodnje! Še je čas! Vedite tudi, da že zaradi usode vsega slovanstva, vaša stvar niti tu doma ne sme zmagati. Če bi se to tudi moglo zgoditi, bi bila vaša "pravda" poražena na svetovnih bojiščih.

Gorje slovenskemu narodu, če bi se to zgodilo. Doletela bi ga enaka usoda, kakor ga je zadelo z versailskim mirom, ko je bilo njegovo ozemlje kot last poraženega naroda, naroda, ki se je bil na strani poraženega trozeve, neusmiljeno razkosano in razdeljeno na tri države. Če bi pri nas nadvladala vaša stvar, slovenski duhovniki, ki je nemogoče, bi pred svetom veljali za zaveznike osi, ki bo poražena. In če se to ne bo zgodilo, je to samo zasluga Osvobodilne fronte, ki jo vi tako strastno sovražite in preganjate. Za svet je ona predstavica slovenskega naroda, vi ste samo naši kvizlingovci.

Dejal sem že, slovenski duhovniki, da zdaleka niste vsi takšni, kakor so nekateri fanatik med vami, kakor nekateri skrajni prenapetosti v tako imenovani Ljubljanski provinci. Vem, da je med vami mnogo dobrih Slovencev, ki jim je usoda slovenskega naroda ravno tako pri srcu, kakor nam in z ogorčenjem gledate početje svojih sobratov. Toda zakaj molčite, zakaj se ne dvignete in ne storite nič odločnega zoper te ljudi, ki so tako strašno omadeževali vaš stan in vašo čast?

Današnji čas ne pozna spravljivosti in popustljivosti. Zdaj veljajo samo dejanja. Na zadnjem razpotju stojite na tem velikem in usodnem dogajanju. Rešite svojo čast in čast svojega stanu! Slovenski duhovniki so uživali sloves, da so bili prvi buditelji svojega naroda. Danes, ko sprejemamo iz Gorinjske in Koroške vesti, da tamkaj celo nemški duhovniki s simpatijami spremljajo naš osvobodilni boj, ali hočete danes ta svoj častitljivi sloves zapraviti in se pokriti s sramoto? Vaša človeška in krščanska dolžnost, poštene slovenski duhovniki, je poseči v naše notranje dogodke in svojim nevrednim tovarišem, svojim voditeljem onemogočiti njih izdajalsko početje in se odločno tje vso ljubeznijo postaviti na stran naroda, ki s tolikimi žrtvami in tolikim junaštvom bje svoj osvobodilni boj za boljše bodočnost in za svojo čast v zboru vrednih narodov sveta.

Pomnite, da vam prihranki, vložen v vojne varčevalne bonde, lahko čez leta zelo prav pridejo. In, če je katera investicija varna, je varna investicija v omenjenih obveznicah Zedinjenih držav.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje z 2. strani)

ječmena; pridelek ovsa bo normalen. Prva košnja sena je izborna. Sadni pridelek obeta obilico. Črešanj bo 69% in breskev 60% več kot lani. Tako letino pričakujejo farmerski eksperti.

ITALIJANSKA VLADA

Pretekli teden je italijanski kralj Viktor Emanuel poveril kraljevske posle svojemu sinu Umbertou. Dosedanji premijer Badoglio se je umaknil v privatno življenje in novo vlado je sestavil Ivanoe Bonomi, ki je bil nekak vodenil podtalnih uporniških organizacij v Rimu. Bonomi je bil že enkrat prej premijer in enkrat vojni minister, toda, ko je prišel Mussolini na oblast, se je umaknil iz političnega življenja in se posvečal svojemu odvetniškemu poslu. Poroča se, da je novi italijanski kabinet odločno protifašističen.

BRAZILJIA SODELUJE

Izmed vseh ameriških republik Brazilija najbolj lojalno in uspešno sodeluje z Zedinjenimi državami za poraz nacifašizma. V sled napadov nemških podmornic na brazilsko plovbo je Brazilija napovedala vojno Nemčiji že 22. avgusta 1942 in je od takrat naprej vršila zelo uspešno obrambo jugovzhodne obale ameriškega kontinenta. Nedavno se je v glavnem mestu Rio de Janeiro vršil pregled 15.000 brazilskih čet, ki so namenjene oditi na evropska bojišča. Zdaj so morda že tam.

VEČ KORAJZE

Portugalska se je pretekli teden okorajžila in ustavila nadaljne pošiljke tungstena v Nemčijo. Omenjena ruda se ravno pripravi na trg. Zavezniki so večkrat apelirali na nevtralno Portugalsko, da omenjene pošiljke Nemčiji ustavi, toda portugalska vlada se je bala Nemčiji zametiti. Zavezniki invazija zapadne evropske obale pa je, kot se zdi, Portugalcem ta strah pregnala.

POTREBA IZOBRAZBE

Nekatere naše južne države imajo postave, ki odrekajo volilno pravico državljanom, ki so nepismeni. Pri tem so prizadevati največ črnci, katerim države in krajevne oblasti ne dajejo dovolj šol. To se kaznuje pri novčanju rekrutov. Selective Service Bulletin poroča, da je bilo dosedaj 240.000 registrirancev odklonjenih za vojaško službo zaradi pomanjkanja šolske izobrazbe. Šolska izobrazba je najbolj pomanjkljiva v naših južnih državah, zato je tisti del dežele največ odgovoren, da je naša vojska prikrajšana za 15 divizij mladih mož.

NAKUPNI DAVEK

V državi Ohio imamo nakupni davek ali sales tax, ki znaša tri odstotke nakupne cene. Ta nakupni davek prinese državi blagajni vsako uro okrog 9 tisoč dolarjev in tozadevna rezerva v državni blagajni znaša že mnogo nad 100 milijonov dolarjev. Vsi poskusi za odpravo ali znižanje tega davka potom državne legislature so bili dosedaj brezuspešni, zato se je ustanovila organizacija, ki bo potom peticij skušala spraviti tje zadevo na splošno glasovanje pri volitvah v novembru. Peticije za podpise za ukinjenje nakupnega davka bodo v kratkem razposlane po vse državi. Nakupni davek je najbolj krivičen, ker najbolj prizadene ljudi v skromnih razmerah.

PRAVICE MANJŠIN

Konci maja se je v Buffalu vršil Poljski ameriški kongres, ki je med drugim osvojil zahtevo, da mora po tej vojni Poljska dobiti svoje stare me-

je. To bi pomenilo, da bi ponovno prišlo pod poljsko nadvlado okrog 8 milijonov Ukrajincev in Belorusov, ki jih na podlagi narodnostnega prava zahteva Rusija v svoj državni okvir. Z ozirom na to piše New York Times: "Kongres naj bi imel v mislih, da ne more biti zmage brez Rusije in da ne more biti svobodne Poljske brez zmage. Dalje bi moral priznati, da so bile v predvojni mejah Poljske velike narodnostne manjšine, do katerih Poljska v smislu Atlantskega čarterja nima nikakih pravic. Gotovo je, da ameriško ljudstvo ne bo nikoli priznalo mirovnih pogojev, ki bi narode postavili na dražbo za velesile. Toda Amerika tudi ni obljubila vzpostaviti predvojnih mej nepopravljivih". Mi bi k temu pristavili, da kar velja za Ukrajince in Belorusce v bivši Poljski, velja tudi za Slovence in Hrvate v mejah bivše Italije, Nemške Avstrije in Madžarske.

DOPISI

Uniontown, Pa. — Člani in članice društva Sv. Roka, št. 55 ABZ, so vljudno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila tretjo nedeljo v juniju, to je 18. junija, in se bo pričela ob 1. uri popoldne. Sklep zadnje seje je bil, da se na sejo 18. junija pozove vse člane in članice. Na tej seji bomo namreč volili delegata ali delegatino za 17. redno konvencijo proti sedanjim točki 273-A naših pravil. Dotična točka naj se popolnoma črta iz naših pravil in delegacija naj glasuje, da se plačajo v polnem smrtnine za padli člani-vojaki.

Nashe društvo je tudi razpravljalo o plačevanju bolniških podpor in je prišlo do zaključka, da naj bi se plačevalo po sistemu, kakor se je pred konvencijo leta 1940, namreč, 6 mesecev celotna podpora, 6 mesecev polovična, in dve leti po \$10.00 na mesec.

Bratski pozdrav! — Za društvo št. 50 ABZ:

Valentine Orehek tajnik.

Export, Pa. — Odbor za pravila, ki je bil izbran od federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji, se je sestel v Pittsburghu in se je zedinil, da priporoča za spremenitev sledeče točke sedanjih pravil:

Točka 13 naj se spremeni v toliko, da glavni predsednik 15 dni pred konvencijo imenuje začasni poverilni odbor, ki naj se snide en dan pred konvencijo, in da naj bi bil vsak član omenjenega odbora iz druge države.

Točka 18 naj se izpremeni v toliko, da konvencijni predsednik imenuje vse konvencijne odbore.

Točka 33 naj določa, da ima društvo pravico poslati enega delegata, ako šteje 100 članov, in dva delegata, ako šteje 200 članov ali več; nobeno društvo pa ne more poslati več kot dva delegata.

Točka 52 naj določa samo 3 gl. podpredsednike in ne šest.

Točka 187. Število gl. porotnikov naj se zniža s pet na tri.

Točka 226. Uradno glasilo naj izhaja samo na šestih straneh.

Glede točke 273 je odbor za pravila prišel do zaključka, da se počaka na tozadevna priporočila od strani aktuarja in glavnega odbora; razpravljalo se bo o tem na prihodnji federacijski seji.

Pri točki 312-A je naš odbor prišel do zaključka, da se striinja, kot vrhovni zdravnik priporoča, da se bolniška podpora zviša, oziroma doda: če je član 10 let, se zviša za 15 dni; za 20 let, 20 dni, za 30 let, 30 dni.

Točka 65 naj bi se toliko popravila, da član lahko glasuje doma, ako vsled dela ne more na sejo, ali pa na domu društvenega tajnika.

Glede novo pristoplih članov je priporočano, da bi Zveza poravnala stroške zdravniške preiskave tudi, ako predlagani kandidat ni sprejet.

Te izpremembe priporoča naš odbor za pravila. Razpravljali bomo še na prihodnji federacijski seji. — Za odbor za pravila, imenovan od federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji:

Jurij Previc, Frank Kress, Anton Eržen, Frank Zupančič, Frank Bratkovič.

Brooklyn, N. Y. — Tem potom naznanjam članstvu društva Sv.

Petra, št. 50 ABZ, da se bo naša redna mesečna seja vršila v soboto 17. junija v navadnih prostorih in se bo pričela ob 8. uri zvečer.

Na tej seji bomo izvolili delegata za konvencijo, katere se bo vršila v Rock Springsu, Wyoming, meseca avgusta. Važno mora biti za vsakega člana, kdo ga bo zastopal na konvenciji in kaj bo priporočal in odobral.

Pridite vsi na to važno sejo in si izvolite delegata, kateri bo zastopal vašo priporočila za izboljšanje pravil na prihodnji konvenciji. Člani naj bi pazljivo prečitali sedanja pravila, da se prepričajo v koliko so zadovoljni in v koliko bi bila potrebna izboljšanja.

Društveni tajnik ve iz lastnih izkušenj, kako težko je agitirati za novo članstvo, ker se po naših sedanjih pravilih ne plačujejo polne smrtnine za člane vojake, medtem, ko druge slične organizacije nimajo takih omejitev. To je znano večini članom, ki se za to zanimajo. Vsled tega mi priporočamo delegatom 17. redne konvencije ABZ, da glasujejo proti sedanjim točki 273-A naših pravil. Dotična točka naj se popolnoma črta iz naših pravil in delegacija naj glasuje, da se plačajo v polnem smrtnine za padli člani-vojaki.

Nashe društvo je tudi razpravljalo o plačevanju bolniških podpor in je prišlo do zaključka, da naj bi se plačevalo po sistemu, kakor se je pred konvencijo leta 1940, namreč, 6 mesecev celotna podpora, 6 mesecev polovična, in dve leti po \$10.00 na mesec.

Bratski pozdrav! — Za društvo št. 50 ABZ:

Valentine Orehek tajnik.

Export, Pa. — Odbor za pravila, ki je bil izbran od federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji, se je sestel v Pittsburghu in se je zedinil, da priporoča za spremenitev sledeče točke sedanjih pravil:

Točka 13 naj se spremeni v toliko, da glavni predsednik 15 dni pred konvencijo imenuje začasni poverilni odbor, ki naj se snide en dan pred konvencijo, in da naj bi bil vsak član omenjenega odbora iz druge države.

Točka 18 naj se izpremeni v toliko, da konvencijni predsednik imenuje vse konvencijne odbore.

Točka 33 naj določa, da ima društvo pravico poslati enega delegata, ako šteje 100 članov, in dva delegata, ako šteje 200 članov ali več; nobeno društvo pa ne more poslati več kot dva delegata.

Točka 52 naj določa samo 3 gl. podpredsednike in ne šest.

Točka 187. Število gl. porotnikov naj se zniža s pet na tri.

Točka 226. Uradno glasilo naj izhaja samo na šestih straneh.

Glede točke 273 je odbor za pravila prišel do zaključka, da se počaka na tozadevna priporočila od strani aktuarja in glavnega odbora; razpravljalo se bo o tem na prihodnji federacijski seji.

Pri točki 312-A je naš odbor prišel do zaključka, da se striinja, kot vrhovni zdravnik priporoča, da se bolniška podpora zviša, oziroma doda: če je član 10 let, se zviša za 15 dni; za 20 let, 20 dni, za 30 let, 30 dni.

Točka 65 naj bi se toliko popravila, da član lahko glasuje doma, ako vsled dela ne more na sejo, ali pa na domu društvenega tajnika.

Glede novo pristoplih članov je priporočano, da bi Zveza poravnala stroške zdravniške preiskave tudi, ako predlagani kandidat ni sprejet.

Te izpremembe priporoča naš odbor za pravila. Razpravljali bomo še na prihodnji federacijski seji. — Za odbor za pravila, imenovan od federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji:

Jurij Previc, Frank Kress, Anton Eržen, Frank Zupančič, Frank Bratkovič.

Brooklyn, N. Y. — Tem potom naznanjam članstvu društva Sv.

La Salle, Ill. — Vsi člani in članice društva Danica, št. 124 ABZ, so tem potom vljudno vabljeni, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v Slovenskem domu v nedeljo 18. junija in se bo pričela ob pol dveh (1.30) popoldne. Na dnevnem redu te seje bodo važne zadeve. Podano bo poročilo zastopnika, ki se je udeležil zborovanja federacije društev ABZ v Chicagu dne 28. maja. Dalje bomo volili delegata za 17. redno konvencijo, ki se bo vršila v avgustu. Kakor je članom znano, je glavni odbor ali glavni tajnik združil društvo Sv. Barbare, št. 3 ABZ, in društvo Danica, št. 124 ABZ, v svrhu izvolitve skupnega delegata. Na zadnji seji našega društva je bil podpisani soglasno nominiran za kandidata. Pri društvu št. 3 ABZ pa je bil nominiran za kandidata sobrat Joseph Bergeac.

V smislu naših pravil bomo izbrali za delegata obeh društev enega izmed navedenih. Volili bomo prihodnjo nedeljo, to je 18. junija. Torej, člani in članice, pridite polnoštevilno na prihodnjo sejo in volite za delegata po vašem prepričanju. In prinesite tudi kakšne dobre nasvete za izboljšanje pravil. Pozdrav in na svidenje! — Za društvo Danica, št. 124 ABZ:

Matt Vogrich, predsednik.

Johnstown, Pa. — Člani in članice društva Cirila in Metoda, št. 16 ABZ, so vljudno vabljeni, da se udeležijo redne seje v nedeljo 18. junija. Začetek ob treh popoldne. Na tej seji bodo podani šestmesečni računi in poročilo nadzornega odbora. Razpravljali bomo tudi o konvenciji, ki se bo vršila meseca avgusta. Člani naj pridejo na sejo z dobrimi priporočili za delegata. Ako društvo pošlje delegata na konvencijo, mu je tudi treba dati navodila, kako naj društvo zastopa. Od delegatov pa se tudi pričakuje, da kaj pišejo v naše glasilo pred konvencijo. Kolikor več se piše v glasilo o priporočilih za bodoča pravila, tem več lahko članstvo razpravlja na društvenih sejah. Po mojem mnenju sta v sedanjih pravilih dve točki, ki sta dobri samo za ABZ, ne pa tudi za člane. Eno bo treba popraviti, drugo pa popolnoma spremeniti. Tako vsaj jaz sodim.

Od glavnega predsednika sem prejel pismo s pozivom, da skuša naše društvo doseči predkonvencijno kvoto desetih novih članov, in sicer pred konvencijo, ne po konvenciji. Torej, potrudimo se, da vpišemo vsaj pet novih članov na seji v juniju in pet na seji v juliju. Priporočljivo je, da ustrežemo želji našega predsednika; saj se gre za napredek naše organizacije.

Članom sporočam, da ima društvo več knjig Louisa Adamica, ki so na razpolago članom za čitanje. Te knjige so: My Native Land, Two Way Passage in Laughing in the Jungle. Knjige dobite pri društvenem tajniku.

Na svidenje na seji 18. junija! — Za društvo št. 16 ABZ:

Jerry Gorentz, tajnik.

Center, Pa. — Na zadnji seji federacije društev ABZ v zapadni Pennsylvaniji, ki se je vršila na Exportu, je bilo sklenjeno, da se prihodnja seja vrši v nedeljo 25. junija in da se vrši na Centru. V poštev sta prišla Pittsburgh in Center. Pittsburgh je nekako najbolj v sredini društev tukajšnjega okrožja, lahko ga je najti, vse naselbine imajo dobro zvezo z mestom in tudi kar se postrežbe tiče, se ni mogel nihče pritoževati. Zato se je dosedaj največ federacijskih sej vršilo v Pittsburghu. Kot omenjeno, prihodnja seja se bo pa vršila v Slovenski dvorani na Centru. Ako se ne motim, se je pri konvencijni seji federacije št. 124 ABZ, da se bo vršila v Rock Springsu, Wyoming, meseca avgusta. Važno mora biti za vsakega člana, kdo ga bo zastopal na konvenciji in kaj bo priporočal in odobral.

(Dalje na 6. strani)

